เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

บ้านสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

บ้านสันทรายนั้นตั้งอยู่ใน ต.สันทราย อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ประกอบด้วยประชากรที่นับถือศาสนาพุทธและคริสต์
ในอดีตนั้นบริเวณที่ตั้งหมู่บ้านสันทรายเป็นเกาะทรายกลางแม่น้ำ ไม่ได้อยู่ติดกับผืนแผ่นดินดังเช่นทุกวันนี้
และต่อมาจึงเริ่มมีผู้คนเข้ามาอาศัยในบริเวณดังกล่าวเป็นจำนวนมากขึ้น

บ้านสันทราย คนเมืองจากบ้านโป่งหนองขวาง อำเภอดอยสะเก็ดมาตั้งถิ่นฐานเมื่อราวพ.ศ. ๒๓๙๓ -๒๔๐๒ โดยการนำของนายไฝและนางเหมย(ไม่ทราบนามสกุล)
นายคำ ขรรดา ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก มีวัดสันทรายเป็นศาสนสถาน วัดนี้มีการย้ายวัดบ่อยครั้ง พบซากวัดร้าง ๕ แห่ง ในจำนวนนี้ ๔
แห่งเรียกชื่อเหมือนกันว่าวัดสันทราย สันนิษฐานว่าคงเป็นเพราะโรคระบาดหรือประสบอุทกภัย อีกแห่งหนึ่งเรียกว่า ดงหมะชัก (มีต้นลูกชัก-สมุนไพรสำหรับซักผ้า
เป็นสัญลักษณ์)

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

ผู้เขียน สอบถามจากพ่ออุ๊ยปวง ทะกลกิจ ได้ความว่า ประมาณ พ.ศ.๒๔๗๐ - ๒๔๙๐ พี่น้องนามสกุล ทะกลกิจ คือ นายคำ นายปวง และนายถา ชาวอำเภอสันทราย ได้พากันเข้ามาตั้งรกรากในหมู่บ้านสันทราย ประกอบกับพ่อเลี้ยงหม่องแก้ว - แม่เอ้ย สิทธิราช เป็นครอบครัวใหญ่ที่อยู่มาก่อน ปัจจุบันหมู่บ้านสันทรายจึงมีนามสกุล สิทธิราช และทะกลกิจ เป็นตระกูลใหญ่ที่มีลูกหลานอาศัยอยู่มากในหมู่บ้านสันทราย ในส่วนของทิศใต้ของหมู่บ้านสันทรายนั้นเป็นพื้นที่ที่เรียกภาษาปากว่า "สันต้นปุย" เป็นกลุ่ม นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งเป็น ชาวบ้านจากท้องถิ่นอื่นที่ได้อพยพเข้ามาในภายหลัง (คาดว่าประมาณ พ.ศ.๒๕๐๐ - ๒๕๑๐)

จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้าน สรุปได้ว่าหมู่บ้านสันทรายแห่งนี้เคยเป็นพื้นที่แห่งประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งเลยทีเดียว เนื่องจากเคยมีการสู้รบกับกองทัพพม่า ณ บริเวณที่เรียกว่า “ โละ ” ว่ากันว่าการต่อสู้ในครั้งนั้นทำให้ทหารพม่าเสียชีวิตในที่รบมากมาย จนทำให้ในปัจจุบันชาวบ้านไม่กล้าไปยุ่มย่ามในบริเวณดังกล่าว เพราะเชื่อว่าดวงวิญญาณของทหารพม่านั้นเต็มไปด้วยความดุร้ายและแรงอาฆาต ด้วยเหตุที่เคยมีการสู้รบเกิดขึ้นในอดีตทำให้ปัจจุบันบ้านสันทรายมีวัดร้างประมาณ ๑๐ แห่ง ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ วัดห่าง ” (แปลว่าวัดร้าง) หรือ ธรณีสงฆ์สิ่งที่หลงเหลือให้เห็นถึงร่องรอยอดีตคือก้อนอิฐที่เคยเป็นเจดีย์งดงามเท่านั้น

ปัจจุบันวัดในหมู่บ้านเหลือเพียงแห่งเดียว คือ วัดสันทรายซึ่งสร้างขึ้นเมื่อ ปีพ.ศ. ๒๔๑๓ ภายในวัดมีปูชนียวัตถุสำคัญ คือพระพุทธรูปเก่าแก่อายุหลายร้อยปี นอกจากนี้ภายในวัดยังมีพระอุโบสถเก่าแก่อายุกว่าร้อยปีที่ชาวบ้านได้บูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นมาใหม่ให้อยู่คู่กับวัดสันทรายตราบนานเท่านาน

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

วัดสันทรายแห่งนี้มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

๑.พระทองอินทร์(พ.ศ.๒๔๖๐ – ๒๔๖๓)

๒. พระสุพรรณ(พ.ศ. ๒๔๖๔ – ๒๔๙๐)

๓. พระบุญศรี(พ.ศ. ๒๔๗๑ – ๒๔๗๔)

๔. พระไชยลังกา(พ.ศ. ๒๔๗๐ – ๒๔๗๖)

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

๕.พระธรรมจักร(พ.ศ. ๒๔๗๘ – ๒๔๘๐)

๖. พระศรีนวล(พ.ศ. ๒๔๘๑ – ๒๔๘๔)

๗. พระดวงทิพย์(พ.ศ. ๒๔๘๖ – ๒๔๙๗)

๘. พระเมธา(พ.ศ. ๒๔๘๙ - ๒๕๐๓)

๙.พระดวง สิกขาสโภ(พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๑๙)

๑๐. พระประทีป (พ.ศ.๒๕๒๐ – ๒๕๒๔)

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

๑๑. พระสมพล ปัญญาวชิโร (พ.ศ. ๒๕๒๕ – ปัจจุบัน)

ตำนานบ้านสันทราย

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

จากที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า หมู่บ้านสันทรายเป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ โดยก่อนหน้าที่จะมีชาวบ้านเข้ามาจับจองพื้นที่อยู่อาศัยและทำกินนั้น นับถอยหลังไปนับพันปี
พื้นที่แห่งนี้เคยเป็นเมืองโบราณมาก่อน ซึ่งสิ่งที่อ้างอิงได้แก่โบราณสถานและวัดร้างดังกล่าวไปแล้ว
ด้วยเหตุนี้ภายในหมู่บ้านจึงมีแหล่งต้องห้ามไม่ให้เด็กๆเข้าไปเที่ยวเล่นหลายจุด เพราะเหตุผลความเชื่อเรื่องผีสาง
สิ่งศักดิ์สิทธิ์
และมีตำนานเกี่ยวกับบริเวณโบราณสถานที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่บ้าน ซึ่งเล่าลือต่อๆกันมาว่า เป็นสถานที่อันเต็มไปด้วยภูติผีหลายชาติหลายภาษา
เนื่องจากเคยเป็นที่อยู่อาศัยของคนโบราณ

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

ตำนานเมืองเก่ากล่าวถึงบริเวณที่มีกู่โบราณ ต้นฉำฉา ๒ ต้น หนึ่งในสองจะมีสีเขียวอ่อน และเหลืองในบางฤดู บริเวณนี้เคยมีกรุพระแตก
เนื่องจากบริเวณนี้เคยเป็นวัด
ชื่อ
"
วัดดงพญาปั้น
" ต่อมาจึงมีคนแห่แหนไปขุดพระเครื่องกันมากมาย แต่ไม่เคยมีใครประสบโชคดีเลย
ผู้ที่นำสิ่งของต่างๆในบริเวณเมืองเก่าและวัดเก่าไปเก็บไว้ต่างก็พบเจอเหตุการณ์อวมงคลต่างๆกัน

ตำนานเมืองเก่า..เมืองโบราณในหมู่บ้านสันทราย

เมื่อหลายพันปีที่ผ่านมา เจ้าเข็มคำเสด็จจากเมืองจันทน์ (เวียงจันทน์) มาถึงบริเวณที่ราบลุ่มภายใต้อ้อมกอดขุนเขาจึงคิดสร้างบ้านแปงเมือง
จนเกิดเมืองอันยิ่งใหญ่ชื่อ อนิรันดร์กาล
ซึ่งเป็นศูนย์รวมความเจริญรุ่งเรืองทุกด้านของแถบนั้น

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

เจ้าเข็มคำทรงมีพระชายาพระนามว่าพระนางอมิตตาและพระราชธิดาพระองค์เดียวคือ องค์หญิงอมรา เมื่อเกิดความรุ่งเรืองถึงขีดสุด ความเสื่อมก็มาถึง ชาวเมืองอนิรันดร์กาลเกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น
รบราฆ่าฟันกันเหมือนผักปลา
จนบ้านเมืองร้อนเป็นไฟ
เทวดาฟ้าดิน
แถนอินทร์ที่ปกปักรักษาเมืองจึงเกิดพิโรธ
บ้านเมืองร้อนร้าย
แผ่นดินแยกเมืองทั้งเมืองจึงล่มสลายกลายเป็นเมืองที่อยู่ใต้พิภพมานานนับพันปี

ปัจจุบันบริเวณที่เคยเป็นเมืองอนิรันดร์กาลนั้นไม่หลงเหลือซากใดๆให้เห็นเลย มีเพียงความเชื่อท่ามกลางแมกไม้ตระหง่านเท่านั้น หมู่บ้านสันทรายแห่งนี้มีวัดห่าง(วัดร้าง) ประมาณ ๑๐ วัดซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งชัดได้ดีว่า ความเจริญรุ่งเรืองในบวรพระพุทธศาสนาเคยเกิดขึ้น ณ ผืนแผ่นดินนี้มานานแสนนาน

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

บ้านสันทรายเป็นหมู่บ้านสำคัญของตำบลสันทรายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้คนในปัจจุบันส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรในอำเภอพร้าว มีสถานที่สำคัญในหมู่บ้าน ได้แก่ วัดสันทราย และคริสตจักร

ในส่วนของผู้นำหมู่บ้านนั้น บ้านสันทรายมีผู้ใหญ่บ้านเท่าที่ทราบนาม ดังต่อไปนี้

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

นายคำมา (พ.ศ.๒๔๘๐)

นายจั๋น กอบเงิน

นายนวล มณีโชติ (ประมาณปี พ.ศ.๒๕๐๑)

นายไหล สิทธิราช

นายนวล ตาเป็ง

นายต๋ำ วิภาคกิจ

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.

นายเสงี่ยม สิทธิราช

นายศรี สิทธิชัย

นายอินแหลง ผิวสุวรรณ์ (พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๕๘)

นายบรรจง สุใจ (พ.ศ.๒๕๕๘-ปัจจุบัน)

น้ำฟ้า

ที่มา จากเรื่องราวมุขฐานะและการสอบถามจากผู้เฒ่าผู้แก่ พ่ออุ๊ยปวง ทะกลกิจ
และรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการการสืบค้นประวัติศาสตร์เมืองพร้าวผ่านกระบวนการศึกษาวัดร้างอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

บ้านสันทราย ตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

เขียนโดย ภาษาสยาม
วันอังคารที่ 21 ตุลาคม 2008 เวลา 20:56 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2021 เวลา 06:32 น.